

V souvislosti s májem, měsícem lásky, a k němu přidruženým svátkem matek, a taktéž svátkem otců, jehož slavení se sice zatím u nás příliš neujalo, ale například v Německu jej budou slavit v nejbližší čtvrtek, se bude více než jindy hovořit o lásce. Na tom není nic špatného. Vždyť láska má úžasnou moc. Lidová moudrost říká, že dokonce dokáže přenášet hory. K čemu nám to ovšem je, vidíte? Pro nás je důležité, že láska dokáže tady, uprostřed velkoměsta, motivovat, inspirovat, spojovat, vytvářet vazby, díky nimž drží manželství, rodiny a společenství pohromadě.

Ale ani tato scelující charakteristika nevystihuje lásku v celé její šíři. Láska totiž dokáže nejen obměkčit srdce, ale také vyvolat žárlivost. Má úžasnou schopnost léčit, ale stejně tak zraňovat ty, kterým se jí nedostává. Umí jedny svou originalitou mile překvapit, ale druhé přivést k rozčarování z nenaplněných očekávání. Jestliže se v jedné části města lidé motivováni soucitnou láskou spojí, aby pomohli sousedům odstranit následky vichřice nebo povodně, v jiné části města se mohou dát dohromady zase jiní lidé, kteří jsou zamilováni do své ideologie nebo svého guru a to jim nebrání v tom, aby dali průchod násilí nebo vandalství vůči těm, kteří milují jinak nebo vyznávají jiné ideály než oni.

Láska podléhá padělání. Za lásku se vydávají různé její napodobeniny. Nabalují se na ni různé příměsi. To je důvod, proč v církvi nehovoříme pouze o lásce, ale sestupujeme o úroveň níže a ptáme se: Z jakého zdroje to, co nazýváme láskou, vychází? Odpověď, kterou v tomto církevním prostředí přijímáme, zní takto: *To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás.* Autorem těchto slov je Ježíš.

Nenechává nás úplně klidnými, že lásku spojuje s příkazem. Naše životní zkušenost nás totiž učí, že některé věci přikázat můžeme, ovšem jiné nikoli. Generál může vydat rozkaz, aby armáda bránila vlast, ale nemůže přikázat svým vojákům, aby svou vlast milovali. Majitel továrny může vydat závazný pokyn, aby jeho zaměstnanci detailně dodržovali výrobní kvóty, ale nemůže svým zaměstnancům přikázat, aby milovali svou práci. Rodiče mohou dítěti přikázat, aby snědlo špenát, ale nemohou mu přikázat, aby si špenát zamilovalo.

Existuje mnoho věcí, které můžeme druhým lidem přikázat, ale jednu věc přikázat nedokážeme: aby milovali to, co jim poručíme. Láska je přeci volba, láska, to je vyjádření vůle, jedincova zaangažování. Proč tedy Ježíš v dnešním evangeliu říká: *To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem?* Není to protimluv? Nepřikazuje Ježíš něco, co přikázat nelze?

To, co slyšíme v evangeliu, nás nezbavuje možnosti volby, ani se nevyklučuje s angažovaností naší vůle. Ježíšova slova smíme vnímat jako pozvání, abychom lásku, kterou jsme milováni, nechali proudit dál. Jinými slovy: abychom ji v sobě nezadrželi, ale dovolili, aby skrze nás prostoupila až k druhým lidem.

Klíčem k pochopení Ježíšových slov je tedy druhá část výroku: *milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás.* Smysl těchto slov vynikne ve chvíli, kdy si uvědomíme souvislosti, ve kterých poprvé zazněla. Ježíš je vyslovil v noci, kdy byl zrazen. Učedníci byli plni obav a strachu. Ježíš je tehdy ujistil, že je neopustí, protože si je vybral. Jsou jeho přáteli. Svůj život dá za ně. Nemusí mít obavy. Měli se spolehnout na jeho lásku, kterou ani krajně nepříznivé okolnosti nemohou anulovat.

O čem to vypovídá? Ježíš lépe než kdokoli jiný věděl, že je to právě strach, který brání lidem v tom, aby milovali. Lidé se bojí o sebe, bojí se o svou budoucnost, nedůvěřují neznámým lidem, mají své tajnosti, které před druhými pečlivě střeží. Strach je vede k tomu, že kolem sebe staví pomyslné zdi, uchylují se do svého soukromí nebo přechází na druhou stranu ulice, než aby nabídli pomoc. Slova o lásce Ježíš adresoval vystrašeným a ustaraným učedníkům. A ukázal jim, že ani strach jej nezastaví před tím, aby je přestal milovat.

Každý pastor ví, že se jeho ovečky pohybují po sutinách lásky. Ať už jsou jimi rozpadlé vztahy, zármutek způsobený odchodem milovaných nebo bolest z odmítnutí, z nedostatku lásky. To vše se v našem nitru stále ozývá.

Tam, kde se setkáváme s láskou, se pravděpodobně nevyhneme bolesti. Kdo miluje, stává se zranitelným. Ani Bůh se ranám nevyhnul. Jizvy na rukou a nohou Vzkříšeného se staly nepřehlédnutelným svědectvím o tom, jak s láskou nakládají lidé, kteří jsou úzkoprsí, pomstychtiví, plní nenávisti.

Všude tam, kde se vyskytuje láska, se rodí i její napodobeniny. Člověk je ne vždy dokáže rozpoznat, ale zcela jistě je nedokáže eliminovat. To dokáže pouze Bůh. Tím, že dovolí, aby se hřeby uchytily v jeho rukou a nohou, aby kopí uvízlo v jeho boku a srdci a již dále neškodilo.

To, že jsme Ježíšem milovaní, platí i o nás, kteří se k němu hlásíme. Jeho láska nás osvobozuje z obav, které v sobě nosíme a které brání, aby láska námi prostupovala. Jeho láska nás osvobozuje od všeho, co nás nutí krčit se strachy, udržovat si od lásky bezpečný odstup nebo přecházet na druhou stranu.

Ovšem Ježíš nás taktéž osvobozuje od tyranie neuskutečnitelného požadavku milovat víc. Tento nárok by nás mohl šroubovat do nesnesitelné míry. Spirála, na které se lidé pokoušejí vystoupat ke stále vyšší intenzitě lásky, je nikdy nevynese až na úroveň, se kterou by byli spokojeni. Dokonale milovat my lidé nedokážeme. Ale zakoušet dokonalou lásku to ano. Bůh nám tuto zkušenost dopřává.

Lidé se obvykle bojí, aby v životě nezůstali sami. Nemyslím pouze na opuštěné seniory. Mám na mysli lidi, kteří se bojí žít sami se sebou a tuto svou nespokojenost řeší tím, že ji chtějí sdílet s druhým. Ale *dokonalá láska*, o které apoštol napsal, že *zahání strach*, není láska lidská. Jestliže v souvislosti s láskou nezazní tento korektiv, dojde k tomu, že lidé povýší lidskou lásku na nejvyšší hodnotu, a ve chvíli, kdy je někdo zradí nebo jim někdo zemře, se celý jejich život zhroutí. Druzí lidé opravdu nemohou být základem, na kterém mohu vystavět svůj život, protože ve chvíli, kdy je ztratím, dochází k rozplynutí mého životního jádra.

To, co stálo za vzkříšením ukřižovaného Ježíše, nebylo jeho spolehnutí se na přízeň, loajalitu, nebo dokonce lásku svých nejbližších. Ty jeho smrt zcela paralyzovala a vystrašila. To, co stálo za vzkříšením, byla Ježíšova důvěra v Boha. To je základ, který nedokáže zničit ani smrt, což se o lidské lásce říci nedá. Nic lidského nemá v sobě nesmrtnost. Ta je výsostným Božím darem.

Co říci závěrem? Sestry a bratři, přikázání lásky je pozváním, abychom se vložili do něčeho, co nám bylo předloženo jako dar a úžasná příležitost. Ježíš nás k lásce nepřemlouvá ani nenutí. Tento způsob je mu zcela cizí. Ve slovech nového přikázání nám dává ujištění, že když se necháme jeho láskou prostoupit, bude pro nás výzva milovat něčím tak samozřejmým, jako je pro rybu plavání, pro ptáka létání a pro psa štěkání. Touha milovat je pro křesťana samozřejmou náplní života, která patří k jeho nové přirozenosti.